

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, 24.06.2002r.

RKT-411/11/02/MK

Decyzja nr RKT-25/2002

Na podstawie art.104 k.p.a., art. 28 ust. 6 oraz art.17 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje się zgodę** na dokonanie koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 w/w ustawy, polegającej na objęciu przez Zespół Elektrociepłowni Bytom S.A. w Bytomiu, 40,8 % udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Rejonowej Spółki Ciepłowniczej Sp. z o.o. w Bytomiu, w ilości powodującej uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Uzasadnienie

W dniu 05.04.2002r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) wpłynął wniosek Zespołu Elektrociepłowni Bytom S.A. w Bytomiu (zwany dalej ZEC Bytom S.A.) dotyczący zgłoszenia zamiaru dokonania koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000r. Nr 122, poz.1319 oraz z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800-zwana dalej ustawą antymonopolową), polegającej na objęciu przez ZEC Bytom S.A. 40,8 % udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Rejonowej Spółki Ciepłowniczej Sp. z o.o. w Bytomiu (zwana dalej RSC Sp. z o.o.), powodujących uzyskanie co najmniej 25% udziałów na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Jak wynika z informacji przekazanych przez ZEC Bytom S.A. w dniu 17.02.2000r. została zawarta pomiędzy Bytomską Spółką Węglową S.A. z siedzibą w Bytomiu-jedynego wspólnika RSC Sp. z o.o. a ZEC Bytom S.A. umowa wstępna w sprawie zamiaru objęcia przez ZEC Bytom S.A. 14 700 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym RSC Sp. z o.o. o wartości 1.470.000 złotych (karta nr 35).

Podwyższenie kapitału zakładowego miało nastąpić na skutek podwyższenia wartości majątku tej spółki poprzez budowę wraz z ZEC Bytom S.A. nowego odcinka sieci ciepłowniczej. W dniu 05.07.2001r. uchwałą nr 2 (karta nr 24) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ZEC Bytom S.A. wyraziło zgodę na objęcie 1600 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym RSC Sp. z o.o. w Bytomiu o wartości 1.600.000 złotych. Aktem notarialnym z dnia 27.11.2001r. (karta nr 27 str 2 oraz karta nr 28) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników RSC Sp. z o.o. uchwałą numer 1/XI/2001 podwyższyło kapitał zakładowy spółki z kwoty 2.322.500,0 zł. o 1.600.000zł. do kwoty 3.922.500,0 zł. drogą utworzenia 3.200 udziałów o wartości nominalnej 500,0zł. Udziały w podwyższonym kapitale zakładowym zostały przeznaczone do objęcia przez ZEC Bytom S.A. i pokryte przez tę spółkę w sposób wymieniony w tej uchwale. W wyniku tej operacji ZEC Bytom S.A. objął udziały dające 40,8 % głosów na zgromadzeniu wspólników RSC Sp. z o.o.

Przyczyną zamiaru objęcia przez ZEC Bytom S.A. udziałów w RSC Sp. z o.o. a tym samym dokonania zgłoszonej koncentracji, była realizacja wraz z RSC Sp. z o.o. zadania inwestycyjnego, polegającego na dokończeniu realizacji budowy sieci ciepłowniczej. W wyniku zakończenia realizacji tej inwestycji, miała zostać zapewniona dostawa energii cieplnej byłym odbiorcom ciepła dostarczanego ze zlikwidowanych kotłowni KWK „Rozbark”. Ponadto dokonanie tej inwestycji miało spowodować lepsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych ZEC Bytom S.A.

W wyniku wykonania tej inwestycji ZEC Bytom S.A. nie przejmuje dotychczasowych odbiorców kotłowni KWK „Rozbark”. Odbiorcy ci byli i będą nadal obsługiwani przez RSC Sp. z o.o. Zmieni się jedynie źródło ciepła z kotłowni KWK „Rozbark” na urządzenia technologiczne ZEC Bytom S.A. Ciepło wytwarzane przez ZEC Bytom S.A. przesyłane będzie do odbiorców RSC Sp. z o.o. poprzez magistralę ciepłowniczą PEC Bytom i nowo wybudowany odcinek sieci ciepłowniczej. Ta nowowytbudowana sieć ciepłownicza wraz z urządzeniami pomocniczymi stanowi inwestycję zrealizowaną wspólnie przez ZEC Bytom S.A. i RSC Sp. z o.o.

Aby zamiar koncentracji o jakiej mowa w art.12 ust. 3 pkt 1 ustawy antymonopolowej, podlegał obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru musi przekroczyć 50 mln EURO.

Ponadto zgodnie z art.13 pkt 1b oraz pkt 2 w/w ustawy, zamiar dokonania koncentracji podlega obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu, jeżeli obrót przedsiębiorcy, którego udziały będą objęte przekroczył chociaż w jednym z dwóch lat obrotowych poprzedzających zgłoszenie równowartość 10 mln EURO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz jeśli łączny udział w rynku przedsiębiorców zamierzających dokonać koncentracji przekroczył 20%.

Jak wynika z przekazanych przez ZEC Bytom S.A. informacji, łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w rozumieniu art.4 pkt 14 oraz art.15 ustawy antymonopolowej, w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia tj. w 2001r. przekroczył 50 mln EURO i wynosił około (...) EURO (karta nr 32 i 64). Ponadto jak wynika z informacji przekazanych przez ZEC Bytom S.A., obrót przedsiębiorcy, którego udziały mają zostać objęte czyli RSC Sp.z o.o. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekroczył w 2000r. oraz 2001r. równowartość 10 mln EURO i wynosił odpowiednio (...)EURO oraz (...) EURO (karta nr 64).

Przedsiębiorcami bezpośrednio uczestniczącymi w tej koncentracji jest ZEC Bytom S.A., której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, natomiast całość udziałów RSC Sp. z o.o. posiada Bytomska Spółka Węglowa S.A. Przedmiotem działalności

ZEC Bytom S.A. jest przede wszystkim produkcja i dystrybucja pary wodnej i gorącej wody oraz produkcja energii elektrycznej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15 grudnia 2000 w sprawie obowiązku zakupu energii elektrycznej ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, a także ciepła ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych oraz zakresu tego obowiązku (Dz.U. Nr 122 poz. 1336) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej, a także obrotem energią jest zobowiązane do zakupu całej oferowanej energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła ze źródeł przyłączonych do sieci należącej do tego przedsiębiorstwa, niezależnie od wielkości zainstalowanej mocy elektrycznej źródła. Jedynym odbiorcą energii elektrycznej produkowanej przez ZEC Bytom S.A. jest Górnśląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. w Gliwicach.

W zakresie produkcji i dystrybucji pary wodnej i gorącej wody, ZEC Bytom S.A. zajmuje się tylko wytwarzaniem tego typu energii. Natomiast RSC Sp.z o.o. zajmuje się wyłącznie dystrybucją, przesyłem i obrotem ciepła wytwarzanego przez ZEC Bytom S.A.

Tym samym przedsiębiorcy ci wprawdzie działają na tym samym rynku produktowym jednakże na innym szczeblu obrotu energią cieplną.

ZEC Bytom S.A. w zakresie wytwarzania energii cieplnej działa na terenie miasta Bytomia i pokrywa w (...)% zapotrzebowanie na energię cieplną w tym mieście (karta nr 42). Natomiast w zakresie produkcji energii elektrycznej, udział w rynku krajowym ZEC Bytom S.A. jest marginalny i wynosi (...)% oraz stanowi (...)% ogólnego obrotu energią elektryczną GZE S.A. w Gliwicach. Tym samym udział ZEC Bytom S.A. na rynku wytwarzania energii cieplnej na terenie miasta Bytom przekroczył (...)%.

Ponadto jak wynika z posiadanych przez organ antymonopolowy informacji (karta nr 76), procentowy udział RSC Sp. z o.o. w sprzedaży towarów na rynku lokalnym tj. na terenie miasta Bytom wynosi (...)%, tym samym RSC Sp. z o.o. zaspokaja w takiej wysokości potrzeby zaopatrzenia w energię cieplną na terenie tego miasta. Jednakże ze względu na charakter prowadzonej działalności, i brak możliwości na terenie działalności RSC Sp. z o.o. dostawy energii cieplnej przez innego przedsiębiorcę, na obszarze swojego działania RSC Sp. z o.o. jest tzw. „monopolistą naturalnym” i nie spotyka się z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Tym samym udział RSC Sp. z o.o. na rynku przesyłu, obrotu i dystrybucji energii cieplnej na terenie miasta Bytom przekroczył 20%.

Tym samym należy stwierdzić, iż zamiar koncentracji polegającej na objęciu przez ZEC Bytom S.A., (...)% udziałów w RSC Sp. z o.o., w świetle art.12 ust.1 oraz art.12 ust.3 pkt 1 podlegał obowiązkowi zgłoszenia organowi antymonopolowemu i nie został wyłączony z tego obowiązku na podstawie art.13 pkt 1b i pkt 2 ustawy antymonopolowej.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył co następuje

Przepis art.17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż organ antymonopolowy wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Wobec tego warunkiem koniecznym do wydania przez organ antymonopolowy zgody na dokonanie koncentracji jest wykazanie, iż dana koncentracja nie spowoduje uzyskania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku, a w przypadku jej posiadania, nie spowoduje jej umocnienia. Ponadto warunkiem koniecznym do wydania zgody na dokonanie koncentracji jest wykazanie, iż jej dokonanie nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku.

Warunkiem koniecznym do wykazania, iż dana koncentracja nie spowoduje uzyskania lub umocnienia pozycji dominującej na rynku, jest określenie rynku właściwego w danej sprawie.

Obaj przedsiębiorcy uczestniczący w niniejszej koncentracji działają na tym samym rynku produktowym i geograficznym tj. na rynku energii cieplnej na terenie miasta Bytom. Jednakże ZEC Bytom S.A. (karta nr 42) jest zgodnie z posiadaną koncesją wytwórcą ciepła, natomiast RSC Sp. z o.o. zajmuje się wyłącznie dystrybucją, przesyłem i obrotem ciepła wytwarzanego przez ZEC Bytom S.A. Tym samym obaj przedsiębiorcy wprowadzają funkcjonują na tym samym rynku produktowym i geograficznym, aczkolwiek na innym szczeblu obrotu towarowego. Dlatego też niniejsza koncentracja jest koncentracją typu kooperacyjnego.

Wobec czego rynkami właściwymi w niniejszej sprawie jest dla:

- ZEC Bytom S.A. rynek wytwarzania energii cieplnej na terenie miasta Bytom,
- RSC Sp. z o.o. rynek dystrybucji, przesyłu i obrotu ciepła na terenie miasta Bytom.

Zgodnie z art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów, domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Jak wynika z art.17 w/w ustawy organ antymonopolowy nie mógłby wydać zgody na dokonanie danej koncentracji, jeśli w jej wyniku doszłoby do umocnienia pozycji dominującej na rynku przez przedsiębiorcę posiadającego już taką pozycję.

Jak wspomniano to powyżej, ZEC Bytom S.A. wytwarzając energię cieplną pokrywa w (...)% zapotrzebowanie na ten rodzaj energii na terenie miasta Bytom. Pozostałe zapotrzebowanie na energię cieplną jest pokrywane przez Ciepłownię Radzionków należącą do Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu oraz inne źródła ciepła. Ciepłownia Radzionków, zasila całkowicie oddzielną sieć cieplną na terenie miasta Bytomia i Radzionkowa. Wobec dużej odległości dzielące obydwie systemy ciepłownicze i braku możliwości ich współpracy, w chwili obecnej Ciepłownia Radzionków nie jest konkurentem ZEC Bytom S.A. Pozostałe (...)% zapotrzebowania na ciepło na terenie miasta Bytomia pokrywane jest przez kotłownie lokalne, piece indywidualne w lokalach mieszkalnych i inne drobne źródła ciepła (karta nr 73).

Tym samym pomimo pokrywania przez ZEC Bytom S.A. w (...)% zapotrzebowania na energię cieplną na terenie miasta Bytom, przedsiębiorca ten nie spotyka się na rynku swojej działalności z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Dlatego też na terenie swojej działalności, ZEC Bytom S.A. posiada w rozumieniu art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej pozycję dominującą na rynku wytwarzania ciepła, jest na tym rynku tzw. „monopolistą naturalnym”.

Natomiast jak wspomniano powyżej RSC Sp. z o.o. zajmuje się jedynie dystrybucją, przesyłem i obrotem energią ciepłą wytworzoną przez ZEC Bytom S.A. Udział RSC Sp. z o.o. w zakupach energii ciepłej wytwarzanej przez ZEC Bytom S.A. wynosi 0,98%. Oprócz RSC Sp. z o.o. do odbiorców ciepła wytworzonego przez ZEC Bytom S.A. należy PEC Sp. z o.o. w Bytomiu ((...)% sprzedaży) oraz Zakład Górniczy „Bytom III” Sp. z o.o. w Bytomiu ((...)% sprzedaży).

Tym samym RSC Sp. z o.o. należy do mniejszych odbiorców energii ciepłej produkowanej przez ZEC Bytom S.A. Jak wynika z posiadanych przez organ antymonopolowy informacji, udział RSC Sp. z o.o. w rynku dystrybucji, przesyłu i obrotu energią ciepłą na terenie miasta Bytom jest niewielki i wynosi (...)% (karta nr 76). Jednakże ze względu na brak możliwości podłączenia odbiorców RSC Sp. z o.o. do innej sieci ciepłowniczej, można stwierdzić, iż przedsiębiorca ten jest tzw. „monopolistą naturalnym” na rynku dostawy energii ciepłej na obszarze swojej działalności. Tym samym posiada również w rozumieniu art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, pozycję dominującą na tym rynku.

W niniejszej sprawie, nie wyrażenie przez organ antymonopolowy zgody na dokonanie niniejszej koncentracji, byłoby uzasadnione w przypadku udowodnienia, iż jej dokonanie, może spowodować umocnienie posiadanej przez ZEC Bytom S.A. oraz RSC Sp. z o.o. pozycji dominującej na rynkach ich działalności, które może doprowadzić do istotnego ograniczenia konkurencji na tych rynkach.

Jak wykazano powyżej, zarówno ZEC Bytom S.A. jak i RSC Sp. z o.o. posiadają na rynkach swojej działalności w rozumieniu art.4 pkt 9 ustawy antymonopolowej, pozycję dominującą. Ponadto z racji nie spotykania się z konkurencją na rynku swojej działalności, obaj przedsiębiorcy są tzw. „monopolistami naturalnymi” na tych rynkach. Jest to spowodowane w głównej mierze barierami ekonomicznymi, technicznymi i organizacyjnymi, które powodują, iż w praktyce na określonym obszarze działa tylko jeden przedsiębiorca, który może odbiorcom finalnym dostarczać wytworzoną energię ciepłą. Duża kapitałochłonność rozwoju sektora produkcji energii ciepłej powoduje, iż zwykle na terenie jednego miasta działa tylko jeden przedsiębiorca, który w sposób zawodowy zajmują się produkcją energii ciepłej, którą sam lub poprzez innych przedsiębiorców wprowadza do obrotu. Zapotrzebowanie na energię ciepłą jest zwykle uzupełniane przez kotłownie lokalne lub indywidualne źródła ciepła. Również i podobne ograniczenia występują na danym rynku dystrybucji, przesyłu i obrotu energią ciepłą. Warunkiem koniecznym do prowadzenia takiej działalności gospodarczej jest posiadanie odpowiedniej infrastruktury technicznej tj. sieci ciepłowniczej. Sieć ciepłownicza jest na trwałe związana z gruntem, tym samym jest to majątek o niskiej mobilności i dużej kapitałochłonności. Dlatego też głównie ze względów technicznych i organizacyjnych, energia ciepła jest dostarczana do danego odbiorcy poprzez jedną sieć ciepłowniczą. Tym samym wejście na dany rynek nowego przedsiębiorcy, który zbudowałby nową alternatywną do obecnej sieć ciepłowniczą i rozpocząłby prowadzenie w sposób profesjonalny działalności na tym rynku, a tym samym stałby się konkurentem dla RSC Sp. z o.o. jest praktycznie niemożliwe.

W niniejszej sprawie zarówno ZEC Bytom S.A. jak i RSC Sp. z o.o. są na terenie swojej działalności tzw. „monopolistami naturalnymi”, tym samym nie można w tej sprawie mówić o tym, iż w wyniku dokonania zamierzonej koncentracji dojdzie do umocnienia posiadanej przez nich pozycji dominującej na rynku.

Ponadto przedsiębiorcy ci nie spotykają się na rynku swojej działalności z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców. Dlatego też z racji tego, iż obaj przedsiębiorcy nie posiadają konkurentów na swoich rynkach, nie można mówić o tym iż w wyniku dokonanie tej koncentracji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji.

Tym samym brak jest przeciwwskazań do wydania przez organ antymonopolowy zgody na objęcie przez ZEC Bytom S.A. udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym RSC Sp. z o.o. powodujących uzyskanie co najmniej 25% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

Stąd orzeka się jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR DELEGATURY

Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach

ALICJA KRAL